

Høringsnotat

29. januar 2025
J.nr. 2024-3346

Forslag til lov om ændring af lov om tjenestemænd, lov om tjenestemandspension, lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland og lov om en tjenstemandsret for Grønlands hjemmestyrer og kommunernes tjenestemænd i Grønland samt om ophævelse af lov om statens tjenestemænd i Grønland

(Ligestilling af ansættelses- og pensionsvilkår for statens tjenestemænd i Danmark, på Færøerne og i Grønland m.v.)

1. Høringen	3
1.1. Høringsperiode	3
1.2. Hørte myndigheder, organisationer m.v.	3
2. Høringssvarene	4
2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget.....	4
2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget.....	6
2.2.1. Ligestilling af ansættelsesvilkår	6
2.2.1.1. Ansættelsesområde	6
2.2.1.2. Anvendelse af bisidder under tjenstligt forhør.....	7
2.2.1.3. Anvendelse af tolk under tjenstligt forhør	7
2.2.1.4. Tjenestefrihed til supplerende uddannelse.....	7
2.2.1.5. Kredsdommernes ansættelsesvilkår	8
2.2.2. Ligestilling af pensionsvilkår.....	8
2.2.2.1. Pensionsudbetalingsalder	8
2.2.2.2. Førtidspensionsfradrag.....	10

2.2.2.3. Pensionsberegning	10
2.2.2.4. Bevarelse af ægtefællepensionsret ved separation og skilsmisse.....	14
2.2.3. Sammensætningen af Tjenestemandssretten for Grønlands Selvstyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland	15
3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet.....	15

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Et udkast til forslag til lov om ændring af lov om tjenestemænd, lov om tjenestemandspension, lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland og lov om en tjenestemandsbetaling for Grønlands hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland samt om ophævelse af lov om statens tjenestemænd i Grønland (Ligestilling af ansættelses- og pensionsvilkår for statens tjenestemænd i Danmark, på Færøerne og i Grønland m.v.) har i perioden fra den 13. december 2024 til den 24. januar 2025 (43 dage) været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer m.v.

Udkastet til lovforslag blev den 20. december 2024 endvidere sendt til Folketingets Grønlandsudvalg og Folketingets Beskæftigelsesudvalg til orientering.

Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 13. december 2024.

1.2. Hørte myndigheder, organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over hørte myndigheder, organisationer m.v.

Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringsvar, og om høringsparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Oversigten omfatter herudover interessenter, som ikke er blandt de hørte myndigheder, organisationer m.v., men på egen foranledning har sendt bemærkninger til udkastet til lovforslag. Sådanne interessenter er i oversigten markert med *

Høringspart	Høringssvar modtaget	Bemærkninger	Ingen bemærkninger	Ønsker ikke at afgive høringssvar
Akademikerne	X	X		
CO10 – Centralorganisationen af 2010	X	X		
Danske Regioner	X		X	
Den Danske Dommerforening				
Direktoratet for Kriminalforsorgen	X		X	
Dommerfuldmægtigforeningen				
Domstolsstyrelsen	X	X		

Finansministeriet på Færøerne				
Fængselsforbundet	X	X		
Grønlands Landsret	X	X		
Grønlands Selvstyre, Departementet for Finanser og Skatter	X	X		
Grønlands Selvstyre, Økonomi- og Personalestyrelsen				
KL	X		X	
Lærernes Centralorganisation	X	X		
Offentligt Ansattes Organisationer	X	X		
Politiforbundet	X	X		
Rigsombudsmanden i Grønland				
Rigsombudsmanden på Færøerne				
Rigspolitiet	X	X		
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering *	X		X	
Udbetaling Danmark, Tjenestemandspension	X	X		
Vestre Landsret				X
Østre Landsret				X

2. Høringssvarene

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar om udkastet til lovforslag. Samtlige høringssvar er vedlagt.

Finansministeriets bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er skrevet med kursiv.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i forhold til det udkast til lovforslag, som har været i høring. Her omtales også ændringer, som ikke har baggrund i modtagne høringssvar, men er foretaget på Finansministeriets egen foranledning.

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

Danske Regioner, Direktoratet for Kriminalforsorgen, KL og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Der er blandt de myndigheder og organisationer m.v., der har afgivet bemærkninger i forbindelse med høringen, generelt bred opbakning til lovforslaget. Høringsparterne er positive over for regeringens beslutning om at ligestille ansættelses- og pensionsvilkår for statens tjenestemænd i Danmark, på Færøerne og i Grønland.

Grønlands Selvstyre, Departementet for Finanser og Skatter, bemærker, at emnet, som behandles i lovforslaget, er særdeles vigtigt for Naalakkersuisut. Grønlands Selvstyre har tilføjet, at Departementet for Finanser og Skatter og Naalakkersuisut vil følge det videre arbejde med ændringsforslaget tæt med henblik på en eventuel evaluering af de gældende pensionsregler for tjenestemænd i Selvstyret og kommunerne.

Centralorganisationerne (Offentligt Ansattes Organisationer, CO10 – Centralorganisationen af 2010, Lærernes Centralorganisation og Akademikerne) bemærker, at de med stor tilfredshed har noteret sig regeringens ønske om at ligestille løn- og ansættelsesvilkår for statens tjenestemænd. De anfører, at lovforslagets udgangspunkt er, at statens tjenestemænd i Grønland fremmedrettet juridisk sidestilles med statens tjenestemænd i Danmark og på Færøerne. De anfører ligeledes, at en juridisk ligestilling ikke nødvendigvis er lig med en reel ligestilling, og at centralorganisationerne lægger vægt på, at der generelt sker positiv forskelsbehandling i forhold til statens tjenestemænd i Grønland, hvor særlige forhold begrundet det.

Centralorganisationerne foreslår, at lovbemærkningerne indeholder en skematisk oversigt over de forringelser og forbedringer, der i henhold til lovforslaget kommer til at gælde henholdsvis for allerede ansatte og for nyansatte tjenestemænd efter lovens ikrafttræden.

Finansministeriet bemærker, at baggrunden for lovforslaget er regeringens beslutning om at ligestille tjenestemandsløvgivningens bestemmelser om ansættelses- og pensionsvilkår for statens tjenestemænd i Danmark, på Færøerne og i Grønland. Med lovforslaget vil vilkårene være ens for alle statens tjenestemænd i hele riget med de forskelle, der er redegjort for i lovbemærkningerne, herunder modifikationer begrundet i forskellige regler om folkepensionsalder i hhv. Danmark, i Grønland og på Færøerne.

Fængselsforbundet bemærker, at forbundet er meget tilfredse med og enige i, at ansættelses- og pensionsvilkår for statens ansatte i Grønland skal ligestilles med statens ansatte i Danmark og på Færøerne. Fængselsforbundet mener også, det skal være reelt ligeværdigt og uden forskelsbehandling, og at det vil sige, at også satserne for pension skal være de samme i Grønland som i Danmark. Det forudsætter som også foreslået i lovudkastet, at tjenestemandsløven og tjenestemandspensionsloven omfatter alle statens tjenestemænd i alle dele af riget.

Fængselsforbundet finder desuden, at alle – både allerede pensionerede og fremtidige pensionerede tjenestemænd i Grønland - skal være omfattet af de samme satser, som gælder for pensionerede danske tjenestemænd.

2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.2.1. Ligestilling af ansættelsesvilkår

Centralorganisationerne anfører, at loven ikke kan stå alene. Centralorganisationerne forudsætter i den forbindelse, at der sker genforhandling af aftaler om løn- og ansættelsesvilkår og klassificering af stillinger med henblik på ligestilling.

Politiforbundet har tilsvarende peget på behovet for tilpasning af gældende aftaler om løn- og ansættelsesvilkår.

Rigspolitiet anfører, at Rigspolitiet forstår lovforslaget således, at en række aftaler om løn- og ansættelsesvilkår, der er indgået i medfør af lov om tjenestemænd, vil gælde for tjenestemænd i Grønland, og at tilsvarende aftaler for tjenestemænd i Grønland bortfalder, samt at aftaler, der ikke findes tilsvarende for tjenestemænd i Grønland, kommer til at gælde for tjenestemænd i Grønland.

Finansministeriet bemærker, at lovforslaget ikke berører løn- og andre ansættelsesvilkår, der er fastsat ved aftale i medfør af tjenestemandsløvgivningen, eller bestemmelser, som efter denne lovgivning træder i stedet for aftaler. Finansministeriet er enig med centralorganisationerne og Politiforbundet i, at der skal foretages ændringer i aftaler om tjenestemændenes lønforhold. De foreslåede bestemmelser om beregning af pensionerne er således baseret på, at de tjenestemandspensionsgivende lønninger ligestilles for statens tjenestemænd i alle dele af rigsfællesskabet.

Det er Finansministeriets forventning, at de nødvendige aftaler vil kunne indgås i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2026, således at de ligesom loven kan få virkning fra den 1. april 2026.

2.2.1.1. Ansættelsesområde

Centralorganisationerne foreslår, at der i lovbemærkningerne tilføjes en bemærkning om, at der med lovforslaget ikke tilsigtes ændringer vedrørende geografisk afgrænsning i forhold til ansættelsesområdet for statstjenestemænd i Danmark henholdsvis på Færøerne. Dvs. at statstjenestemænd i Danmark og på Færøerne ikke kan flyttes til andre dele af rigsfællesskabet.

Politiforbundet anfører, at forbundet er enig i hensynene bag den foreslåede bestemmelse om ansættelsesområde for statens tjenestemænd i Grønland. Forbundet forudsætter i den forbindelse, at tjenestemænd i Danmark og på Færøerne heller ikke fremover mod deres vilje kan flyttes rundt i rigsfællesskabet.

Finansministeriet bemærker, at lovforslaget ikke tilsigter at ændre gældende ret med hensyn til ansættelsesområde og tjenestemandens pligt til at overgå til ansættelse i stillinger i andre dele af rigsfællesskabet.

2.2.1.2. Anvendelse af bisidder under tjenstligt forhør

Politiforbundet finder, at tjenestemandens udgift til bisidder under tjenstligt forhør bør godtgøres uanset udfaldet af den tjenstlige undersøgelse. Forbundet henviser til almindelige retssikkerhedsmæssige betragtninger.

Finansministeriet bemærker, at efter de gældende bestemmelser i lov om tjenestemænd og lov om statens tjenestemænd i Grønland godtgøres tjenestemandens udgift til bisidder under tjenstligt forhør, hvis den tjenstlige undersøgelse slutes uden ikendelse af disciplinærstraf. I andre tilfælde afgør vedkommende minister under hensyntagen til sagens udfald og omstændighederne i øvrigt, om udgiften til bisidder skal godtgøres helt eller delvis.

Det er Finansministeriets vurdering, at der ikke er grundlag for at ændre de gældende regler om godtgørelse af udgiften til bisidder.

2.2.1.3. Anvendelse af tolk under tjenstligt forhør

Centralorganisationerne og **Politiforbundet** finder, at tjenestemandens udgift til tolk under tjenstligt forhør bør godtgøres uanset udfaldet af den tjenstlige undersøgelse. Forbundet henviser til almindelige retssikkerhedsmæssige betragtninger.

Finansministeriet bemærker, at tjenestemandens udgift til tolk under tjenstligt forhør efter gældende regler godtgøres, hvis den tjenstlige undersøgelse slutes uden ikendelse af disciplinærstraf. I andre tilfælde afgør vedkommende minister under hensyntagen til sagens udfald og omstændighederne i øvrigt, om udgiften til tolk skal godtgøres helt eller delvis. Forslaget svarer til de gældende bestemmelser i lov om statens tjenestemænd i Grønland.

Efter Finansministeriets opfattelse bør den eksisterende særbestemmelse om ret til at give møde med en tolk opretholdes. Finansministeriet er imidlertid enig i, at tjenestemandens udgift til tolk bør godtgøres uanset udfaldet af den tjenstlige undersøgelse. Godtgørelsen bør ydes med et efter forholdene passende beløb.

Lovudkastet er ændret i overensstemmelse hermed.

2.2.1.4. Tjenestefrihed til supplerende uddannelse

Centralorganisationerne og **Politiforbundet** forudsætter, at statens tjenestemænd i Grønland ikke stilles ringere med hensyn at få tjenestefrihed til supplerende uddannelse end efter den gældende bestemmelse i § 53, stk. 3, i lov om statens tjenestemænd i Grønland.

Finansministeriet bemærker, at lovforslaget ikke indeholder en særbestemmelse om tjenestefrihed til supplerende uddannelse, idet statens tjenestemænd i Grønland vil kunne få tjenestefrihed efter de almindelige regler i lov om tjenestemænd.

Efter Finansministeriet opfattelse vil tjenestemændene kunne få bevilget tjenestefrihed til supplerende uddannelse i samme omfang som hidtil, jf. § 58 i lov om tjenestemænd og bekendtgørelse nr. 543 af 14. september 1988 om tjenestefrihed med hel eller delvis løn til uddannelsesformål for tjenestemænd i staten og folkekirken.

2.2.1.5. Kredsdommernes ansættelsesvilkår

Domstolsstyrelsen anfører, at kredsdommernes ansættelsesvilkår bør præciseres på enkelte punkter.

Domstolsstyrelsen foreslår således, at det kommer til at fremgå af § 34 i lov om tjenestemænd, at ansættelse som kredsdommer kun kan ske som varig ansættelse. Dette er i overensstemmelse med praksis, selv om det ikke specifikt fremgår af § 34, stk. 1, i lov om statens tjenestemænd i Grønland.

Domstolsstyrelsen foreslår endvidere, at kredsdommere ikke omfattes af den foreslåede bestemmelse i § 35 i lov om tjenestemænd (lovforslagets § 1, nr. 8) om ansættelsesområdet for tjenestemænd i Grønland, således at det også fremadrettet vil være muligt at ansætte kredsdommerne med ansættelsesområdet "Grønlands Retsvæsen". Kredsdommerne skal endvidere ikke omfattes af de foreslåede bestemmelser i § 36 om ansættelsestilbud ved sagsområders overgang til de grønlandske myndigheder samt §§ 37 og 38 om behandling af disciplinærsager.

Centralorganisationerne og **Politiforbundet** har ligeledes peget på behovet for at præcisere kredsdommernes ansættelsesvilkår.

Finansministeriet er enig i, at ansættelsesvilkårene for kredsdommere bør præciseres som foreslået af Domstolsstyrelsen.

Lovudkastet er ændret i overensstemmelse med Domstolsstyrelsens forslag. Efter drøftelse med Domstolsstyrelsen er der ikke indsat noget i lovbemærkningerne om mulig ændring af retsplejeloven for Grønland.

2.2.2. Ligestilling af pensionsvilkår

2.2.2.1. Pensionsudbetalingsalder

Centralorganisationerne bemærker, at forligene om den fortsat løbende forhøjelse af pensionsalderen i Danmark aldrig har omfattet Grønland. Centralorganisationerne finder, at forligene baseres på en præmis om, at (folke)pensionsalderen skal følge udviklingen i gennemsnitslevealderen i befolkningen i Danmark. Centralorganisationerne anfører videre, at gennemsnitslevealderen i Danmark er væsentlig højere end i Grønland, hvorfor en reel ligestilling kan ske ved at bevare en tidligere pensionsudbetalingsalder i Grønland. Centralorganisationerne opfordrer på den baggrund til, at der opretholdes hjemmel til, at tidspunktet for tidligste tjenestemandspensionering for tjenestemænd ansat i Grønland forbliver 60 år, uanset ansættelsestidspunktet.

Organisationerne finder herudover, at betydningen af begrebet ”fast bopæl i Grønland” er uklar.

Politiforbundet anfører, at forbundet generelt er skeptisk over for den fortsat løbende forhøjelse af pensionsalderen i Danmark. Forbundet opfordrer derfor til, at der tilvejebringes hjemmel til, at tidspunktet for den tidligste tjenestemandspensionering fastsættes til 60 år, uanset ansættelsestidspunktet. Efter forbundets opfattelse bør dette forhold gælde for alle, der er omfattet af tjenestemandspensionsloven.

Udbetaling Danmark, Tjenestemandspension, anfører, at det vil give anledning til administrative problemer, hvis pensionsudbetalingsalderen knyttes an til det land, hvor tjenestemanden har bopæl, da den pågældende i pensioneringssituationen kan flytte mellem forskellige dele af riget.

Finansministeriet bemærker:

I Danmark følger pensionsudbetalingsalderen reglerne herom i pensionsbeskatningsloven (PBL), og den er stigende i takt med den danske folkepensionsalder. Den stigende folkepensionsalder er begrundet i den stigende restlevetid for den danske befolkning.

En tilsvarende skattelovgivning gælder ikke i Grønland, og derfor fastsættes pensionsudbetalingsalderen for statens tjenestemænd i Grønland i § 3 i tjenestemandspensionsloven.

En højere pensionsudbetalingsalder vil kun have betydning for nyansatte tjenestemænd, hvis alderspensionering vil ligge flere årtier frem i tiden, idet allerede ansatte statstjenestemænd, der pr. 1. april 2026 overgår til ansættelse efter tjenestemandsløven, oprettholder en pensionsudbetalingsalder på 60 år.

Pensionsudbetalingsalderen for statens tjenestemænd i Grønland bliver relateret til den grønlandske folkepensionsalder (alder for alderspension), som fastsættes i den grønlandske lovgivning, som må antages at afspejle levetidsforventninger i det grønlandske samfund.

Finansministeriet finder på denne baggrund ikke grundlag for ændre på definitionen af pensionsudbetalingsalderen.

På baggrund af høringssvarene om begrebet ”fast bopæl i Grønland” er ordlyden i bestemmelsen ændret, således at pensionsudbetalingsalderen knyttes an til den geografiske placering af den stilling, som tjenestemanden fratræder. Dette indebærer en mere entydig retsstilling.

Herudover har Udbetaling Danmarks bemærkninger foranlediget en ændring i lovudkastets § 2, pkt. 9, hvor ”efter de i § 3, stk. 2 og 3 nævnte tjenestemænd” udgår.

2.2.2.2. Førtidspensionsfradrag

Centralorganisationerne anfører, at tjenestemænd, der allerede er ansat og ansættes inden den 1. april 2026, har indrettet sig på de gældende regler uden førtidspensionsfradrag, og at der er grund til at overveje, om det er rimeligt at indføre et førtidspensionsfradrag for allerede ansatte tjenestemænd. Centralorganisationerne opfordrer til, at eventuelle nye regler om førtidspensionsfradrag alene skal omfatte tjenestemænd, der ansættes 1. april 2026 eller senere.

Politiforbundet bemærker, at fastsættelsen af førtidspensionsfradrag er undergivet forhandling efter reglerne i tjenestemandsløvens § 45–47, og at forbundet i den forbindelse vil gøre sine synspunkter gældende over for centralorganisationerne forud for forhandlinger herom.

Fængselsforbundet anfører, at tjenestemænd i Grønland, der med virkning fra den 1. april 2026 overgår til ansættelse efter reglerne i lov om tjenestemænd og dermed omfattes af lov om tjenestemandspension, omfattes af en lempelig skala, så der ikke ændres på allerede ansatte tjenestemænds pensionsvilkår.

Rigspolitiet anfører, at regler om førtidspensionsfradrag vil være nyt for statens tjenestemænd i Grønland.

Finansministeriet bemærker, at statslige tjenestemænd, der med virkning fra den 1. april 2026 overgår til ansættelse efter tjenestemandsløven og tjenestemandspensionsloven, vil blive omfattet af bestemmelserne i tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 6 om beregning af førtidspensionsfradrag ved selvvalgt alders-pensionering før folkepensionsalderen. Reglerne om beregning af førtidspensionsfradrag og under-folkepensionsalder-tillæg (UFP-tillæg) ved pensionering før folkepensionsalderen indgår som centrale dele af pensionsberegningen efter tjenestemandspensionsloven, og Finansministeriet finder ikke grundlag for at undtage statens tjenestemænd i Grønland fra disse bestemmelser ved overgangen til ansættelse efter tjenestemandsløven og tjenestemandspensionsloven den 1. april 2026.

Finansministeriet vil som anført i lovudkastet være indstillet på at forhandle en lempeligere skala for førtidspensionsfradrag for de tjenestemænd i Grønland, der den 1. april 2026 overgår til ansættelse efter tjenestemandsløven og tjenestemandspensionsloven.

Tjenestemænd i Grønland, der ansættes den 1. april 2026 eller senere, vil blive omfattet af de ordinære førtidspensionsfradrag, der er aftalt mellem Finansministeriet og centralorganisationerne i aftale om førtidspensionsfradrag.

2.2.2.3. Pensionsberegning

Grønlands Selvstyre, Departementet for Finanser og Skatter bemærker, at ændringerne vedrørende pensionsberegning kun vil gælde for erhvervsaktive statslige tjenestemænd, bosat i Grønland pr. 1. april 2026. Det læses endvidere, at forslaget medfører, at

pensioner m.v. for fremtiden vil ske ved en halvårlig regulering i stedet for den nuværende ordning, hvor der sker en regulering ved regulering af lønninger.

Grønlands Selvstyre bemærker endvidere, at loven ikke omfatter pensionsvilkårene for Grønlands Selvstyres og de grønlandske kommuners tjenestemænd. Der vil dermed opstå forskel i pensionsudbetalingerne afhængigt af, om en tjenestemand har været ansat ved staten eller ved en grønlandsk kommune/Grønlands Selvstyre. Så vidt ses er der ikke taget stilling til pensionsberegningerne for tjenestemænd, som overgår fra ansættelse ved staten til det offentlige i Grønland eller omvendt.

Centralorganisationerne finder, at lovforslaget bør indeholde cases over typesituationer til belysning af konsekvenserne af de foreslåede ændringer beskrevet i lovforslaget for tjenestemænd, der hhv. fratræder før den 1. april 2026, ansættes før den 1. april 2026 og fratræder efter 1. april 2026 og for tjenestemænd, der ansættes og fratræder efter den 1. april 2026.

Centralorganisationerne anfører, at det udgør et ligestillingsmæssigt problem, at tjenestemandspensionister, der er pensionerede før 1. april 2026, i modsætning til de erhvervsaktive tjenestemænd fastholdes på de nugældende vilkår. Centralorganisationerne foreslår på den baggrund, at forhenværende tjenestemænd, som på lovens ikrafttrædelsestidspunkt oppebærer tjenestemandspension, får beregnet deres pension efter samme regler, som deres tidligere kolleger i Danmark og på Færøerne (herunder de, som efter pensionering fra stilling som tjenestemand i Grønland er flyttet til Danmark) og på Færøerne. Centralorganisationerne anfører videre, at uagtet at det ikke er sædvanligt at ændre grundlaget for pensionsberegningen efter pensioneringen, er det centralorganisationernes opfattelse, at der i denne situation, hvor der er politisk ønske om ligestilling, også bør tages et hensyn til tidligere tjenestemænd, der på tidspunktet for lovens ikrafttrædelse oppebærer pension.

Politiforbundet forudsætter, at lovforslaget indebærer ligestilling i tjenestemandspensionsmæssig henseende af de erhvervsaktive statstjenestemænd i Grønland, således at der vil blive anvendt samme beregningsregler uanset, hvor i riget tjenestemanden er ansat.

Politiforbundet anfører, at tjenestemandspensionerne til pensionister (*pensioneret før 1. april 2026*) med lovudkastet fastholdes på det hidtidige niveau med et omdefineret grundbeløb, der fremadrettet reguleres i takt med danske tjenestemandslønninger. Politiforbundet anfører, at de grønlandske tjenestemandspensionister har mulighed for at få omberegnet pensionen til danske pensionssatser, hvis de flytter til Danmark, hvilket ifølge Politiforbundet ikke er i Grønlands interesse.

Fængselsforbundet anfører, at alle – både allerede pensionerede og fremtidige pensionerede tjenestemænd i Grønland – skal være omfattet af de samme satser, som gælder for pensionerede danske tjenestemænd.

Finansministeriet bemærker:

For de af centralorganisationerne nævnte tre grupperinger af tjenestemænd gælder,

- 1. at statstjenestemænd i Grønland, der fratræder før den 1. april 2026, vil blive pensioneret efter reglerne i lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland tjenestemænd. Denne lov gælder også for pension til disse tjenestemænds efterladte ægtefæller og børn.*
- 2. at statstjenestemænd i Grønland, der ansættes før den 1. april 2026 og fratræder efter 1. april 2026, vil overgå til ansættelse efter tjenestemandsløven pr. 1. april 2026, og deres pension vil blive fastlagt efter reglerne i tjenestemandspensionsloven med de i dette lovforslag indeholdte overgangsordninger. Pension til disse tjenestemænds efterladte ægtefæller og børn vil også blive fastsat efter reglerne i tjenestemandspensionsloven. For tjenestemandspensionister bosiddende i Grønland (eller på Færøerne) vil pensionen være afstemt efter folkepensionsalderen i disse to dele af riget.*
- 3. at tjenestemænd, der ansættes og fratræder efter den 1. april 2026, vil få pension efter reglerne i tjenestemandspensionsloven. Pension til disse tjenestemænds efterladte ægtefæller og børn vil også blive fastsat efter reglerne i tjenestemandspensionsloven. For tjenestemandspensionister bosiddende i Grønland (eller på Færøerne) vil pensionen være afstemt efter folkepensionsalderen i disse to dele af riget.*

Størrelsen af egenpensioner, ægtefællepensioner mv. fremgår af de danske, henholdsvis grønlandske, pensionstabeller, der udgives, når der sker regulering af tjenestemandspensionerne på grundlag af de med organisationerne indgåede aftaler om bl.a. generel regulering af tjenestemandslønninger.

Ændringerne i ansættelses- og pensionsvilkår i lovforslaget gælder fremmedrettet for statens erhvervsaktive tjenestemænd i Grønland, dvs. for nyansatte samt allerede ansatte, der pr. 1. april 2026 efter lovforslaget overgår til ansættelses- og pensionsvilkår efter tjenestemandsløven og tjenestemandspensionsloven.

For tjenestemandspensionister (med egenpension, ægtefællepension og børnepension) gælder det, at staten som pensions giver har tillagt dem pension efter lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland. Disse pensionister støtter deres krav mod statskassen om en livsvarig pension på det pensionstilsagn, som de fik, da de gik på pension, og deres pensionskrav gælder en tjenestemandspension efter lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland, der er beregnet på basis af den seneste lønindplacering som statstjenestemand i Grønland.

Efter sin pensionering har tjenestemandspensionisten ikke krav på yderligere fra staten, bortset fra at lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland bestemmer, at den livsvarige pension løbende reguleres i takt med de generelle reguleringer af tjenestemandslønninger. Med denne regulering sikres det, at pensionsindtægten følger med lønudviklingen. Herudover har tjenestemandspensionisterne (egen-, ægtefælle- og børnepensionister) ikke krav på en forhøjelse af tjenestemandspensionen.

Hidtil er pensionerne (egenpensioner, ægtefællepensioner, børnepensioner mv) blevet reguleret i takt med de aftalte generelle reguleringer af lønninger til statens tjenestemænd i Grønland. En gennemførelse af lovforslaget vil betyde, at pensionisterne fremover vil få reguleret deres pensioner i takt med de generelle reguleringer af tjenestemandslønninger, som aftales for statens tjenestemænd i Danmark, Grønland og på Færøerne. I forbindelse med overgang til dansk pensionsregulering, vil tjenestemandspensionerne (egenpensioner, ægtefællepensioner, børnepensioner mv.) blive omberegnet til 1997-grundbeløb.

På baggrund af foranstående bemærkninger finder Finansministeriet ikke grundlag for at omberegne tjenestemandspensioner, der er beregnet og udbetalt efter reglerne i lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland. Det forhold, at de erhvervsaktive statstjenestemænd fra den 1. april 2026 får højere lønninger med deraf følgende højere tjenestemandspensioner, giver ikke grundlag for at hæve pensioner efter lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland.

Pensionister, der er tillagt en pension efter lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland forbliver omfattet af denne lov, der i § 31 hjemler, at en pensionist, der tager ophold uden for Grønland, vil overgå til danske satser for tjenestemandspensioner, herunder en tjenestemandspension, der samordnes med folkepensionen.

Denne ordning for pensionister omfattet af lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland foreslås ikke ændret, hvilket blandt andet er begrundet i, at pensionisten ved en flytning til Danmark også vil overgå til dansk beskatning, dansk folkepension og en samordning/nedsættelse af tjenestemandspension ved den danske folkepensionsalder.

Den fremadrettede regulering af tjenestemandspensioner for pensionerede efter lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland vil efter lovforslaget ske i takt med procentreguleringen af pensioner efter tjenestemandspensionslovens § 27 – og dermed i takt med de aftalte generelle reguleringer af tjenestemandslønninger i Danmark. Tjenestemandspensionerne vil således kun blive reguleret halvårligt, hvis lønnen aftales reguleret halvårligt.

Finansministeriet finder, at lov om pension til statens tjenestemænd i Grønland også fremadrettet er hjemmelsgrundlag for de pensionstilsagn, som staten har givet til tjenestemandspensionister (med egenpension, ægtefælle og børnepension), og loven er tillige grundlaget for aftalen med Grønlands Selvstyre mfl. om statslig dækning af tjenestemandspensioner til tjenestemænd ansat i Grønlands Selvstyre og grønlandske kommuner før 1. juli 2010.

Lovudkastet omfatter kun statens tjenestemænd og indebærer ikke pensionsforbedringer for Selvstyrets og de grønlandske kommuners tjenestemænd.

Finansministeriet finder endvidere, at en tjenestemandspension beregnes af tjenestemandens løn på pensioneringstidspunktet, og det vil alene være de tjenestemænd, der pr. 1. april 2026 er overgået til ansættelse efter lov om tjenestemænd,

som - i konsekvens af den højere løn - ved pensionering vil opnå en højere tjenestemandspension.

Med hensyn til overgang mellem ansættelser bemærkes, at en statstjenestemand, der vælger at overgå til ansættelse ved Grønlands Selvstyre på overenskomstvilkår, vil få beregnet en opsat pension på grundlag af lønnen ved fratrædelsen fra statstjenestemandsstillingen. Hvis Grønlands Selvstyre måtte vælge at ansætte en statstjenestemand som tjenestemand i Selvstyret, vil det være Selvstyrets lovgivning, der skal fastslå, hvilke tjenestemandspensionsrettigheder der skal gælde for den pågældende, idet Grønlands Selvstyre selv skal dække tjenestemandspensioner for tjenestemænd, som Selvstyret ansætter efter 1. juli 2010.

Såfremt en person efter 1. april 2026 overgår fra tjenestemandsansættelse ved Grønlands Selvstyre eller en grønlandsk kommune til statslig tjenestemandsansættelse, vil den pågældende blive omfattet af tjenestepensionslovens § 4, stk. 2, hvoraf følger, at ansættelsesårene under Selvstyret mv. kan medregnes i pensionsalderen. Hvis der er tale om en tjenestemand (ansat efter 1. juli 2010), som dermed ikke er omfattet af den statslige pensionsdækning efter pensionsaftalen, kan det komme på tale, at staten skal have et beløb for overtagelsen af den pensionsbyrde, som Selvstyret aflastes for.

2.2.2.4. Bevarelse af ægtefællepensionsret ved separation og skilsmisse

Social- og Boligministeriet oplyser, at der vil blive udstedt en kongelig anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om bevarelse til ægtefællepension ved separation og skilsmisse. Det betyder, at sideløbende med dette lovforslag sættes lov nr. 484 af 7. juni 2006 om bevarelse af ret til ægtefællepension ved separation og skilsmisse i kraft for Grønland. Anordningen træder i kraft den 1. april 2026.

Grønlands Selvstyre, Departementet for Finanser og Skatter anfører, at de ikke har bemærkninger til anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om bevarelse af ret til ægtefællepension ved separation og skilsmisse.

Finansministeriet bemærker, at anordningen vil betyde, at det herefter bliver muligt for ægtefæller i Grønland at aftale, at den ene ægtefælle efter separation og skilsmisse skal bevare retten til ægtefællepension efter den anden ægtefælle ved denne ægtefælles død.

Ved denne ikraftsættelse af ægteskabsloven fra 2006 vil den træde i stedet for lov nr. 102 af 14. marts 1941 om bevarelse af enkepensionsret ved separation og skilsmisse, der har været gældende for tjenestemænd med hjemmel i § 10, stk. 5, i lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland,

Ved lovforslagets § 3, nr. 4, foreslås denne bestemmelse ophævet.

Der bliver ikke tale om at sætte lov om bevarelse af ret til ægtefællepension ved separation og skilsmisse i kraft for Færøerne ved kongelig anordning, da Færøerne har overtaget sagsområdet person-, familie- og arveret, herunder ægteskabslovgivningen.

2.2.3. Sammensætningen af Tjenestemandssretten for Grønlands Selvstyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland

Hvervet som formand for Tjenestemandssretten for Grønlands Selvstyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland

Grønlands Landsret anfører, at Grønlands Landsret fremover består af 2 landsdommere, heraf 1 administrerende landsdommer. Der vil derfor være behov for at ændre reglerne om, hvem der er formand for Tjenestemandssretten for Grønlands Selvstyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland og stedfortræder for formanden.

Finansministeriet er enig i, at reglerne bør ændres som følge den ændrede normering af Grønlands Landsret [lovforslag L 109 om ændret normering ventes 3. behandlet af Folketinget den 20. februar 2025]. Efter Finansministeriets opfattelse bør den administrerende landsdommer varetage hvervet som formand for tjenestemandssretten. Det foreslås endvidere, at den administrerende landsdommer udpeger en stedfortræder for formanden. Den anden landsdommer kan udpeges som stedfortræder. Stedfortræderen kan også udpeges blandt Retten i Grønlands dommere og Grønlands Landsrets fuldmægtige.

Lovudkastet er ændret i overensstemmelse hermed.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag følgende indholdsmæssige ændringer:

- I § 1, nr. 7, er tilføjet, at kredsdommere kun kan ansættes med varig ansættelse.
- I § 1, nr. 8, er tilføjet, at bestemmelserne om ansættelsesområde, ansættelsestilbud og behandling af disciplinærsager ikke gælder for kredsdommere.
- I § 1, nr. 8, er indsat en bestemmelse om godtgørelse af udgift til tolk.
- I § 2, nr. 2, er ordlyden i bestemmelsen ændret, således at "fast bopæl i Grønland" udgår i stk. 2 og 4, og det er i stedet angives, at pensionsudbetalingsalderen knyttes an til den geografiske placering af den stilling, som tjenestemanden fratræder. Dette indebærer en mere entydig retsstilling.
- § 2, nr. 2, er udvidet med et stykke 4, der angår fastsættelse af pensionsudbetalingsalderen for statens tjenestemænd på Færøerne.
- Bemærkningerne til § 2, nr. 2, er justeret på baggrund af de ovenfor nævnte ændringer.
- I § 4, nr. 4, er bestemmelserne om sammensætningen af Tjenestemandssretten for Grønlands Selvstyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland ændret i lyset af lovforslaget om ændret normering af Grønlands Landsret.

Herudover er der foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter.